

Sobivanje staršev z bolnim otrokom

Zadnja sprememba 14/09/2023 2:18 pm CEST

Novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-O; Uradni list RS, št. 51/2021) ureja **pravico do sobivanja staršev v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču** z bolnim otrokom. Spremembe veljajo **od 17.4.2021 dalje**.

Po novem gre za **trajno pravico**, ki je financirana iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Zakon spreminja ureditev **pravico do sobivanja po interventni zakonodaji (ZIUPOPDVE IN ZDUOP)**. Interventni predpisi glede sobivanja z otrokom v bolnišnici (razlog zadržanosti 14 - sobivanje) se uporablja **do vključno 16.4.2021**.

Vsebina pravice

Pravico do sobivanja v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču sestavljajo **tri upravičenja**:

- pravica do kritja stroškov **nastanitve in prehrane** za čas sobivanja v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču,
- pravica do **upravičene zadržanosti od dela** za čas sobivanja (bolniški stalež zaradi sobivanja);
- pravica do **nadomestila za čas sobivanja v višini 80 %** od osnove po ZZVZZ od 1. delovnega dne v breme ZZS.

Pravico do sobivanja (vsa tri upravičenja) je mogoče uveljavljati:

- **do vključno 14. leta otrokove starosti** (do vključno dneva pred 15. rojstnim dnevom) oziroma
- **do 18. leta otrokove starosti** (do vključno dneva pred 18. rojstnim dnevom) oziroma dokler **traja roditeljska pravica** v primeru težje okvare ali poškodbe možganov ali hrbtenjače, pri kateri je potrebno usposabljanje za poznejšo medicinsko rehabilitacijo na domu, ali v primeru kronične bolezni ali okvare v času usposabljanja za poznejšo medicinsko rehabilitacijo na domu, ali v primeru zdravljenja težkega zdravstvenega stanja.
- **ne glede na starost** za osebo s posebnimi potrebami, ki potrebuje 24-urno nego in oskrbo, oziroma z osebo s statusom po zakonu, ki ureja socialno

vključevanje invalidov

Zakon izrecno **izključuje** povračilo stroškov v primeru sobivanja staršev ob bolnem otroku v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču, ki je v **tujini**.

Upravičenci

Zakon kot upravičenca navaja **starše, rejnika, skrbnika, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, kadar sobiva ob otroku svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja** (če dejansko neguje in varuje otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja, prav tako rejnik in skrbnik, kadar otroka dejansko negujeta in varujeta). Z zakoncem oziroma zunajzakonskim partnerjem sta izenačena tudi partnerja v sklenjeni oz. nesklenjeni partnerski zvezi.

Pravico lahko uveljavlja samo **eden** od upravičencev (npr. eden od staršev in ne oba istočasno).

Upravičenec do nadomestila je upravičen do zadržanosti od dela zaradi sobivanja **zgolj za tiste dni, ko prenoči v bolnišnici ali zdravilišču ter za zadnji dan hospitalizacije oziroma zadnji dan zdraviliškega zdravljenja otroka**.

Upravičeno zadržanost od dela in s tem tudi ustrezno izplačilo nadomestila uveljavlja **na podlagi potrdila o sobivanju, ki ga izda bolnišnica ali zdravilišče**. Potrdilo se izda ob **zaključku** sobivanja oziroma ob zaključku vsakega koledarskega meseca (če upravičenec sobiva ob prehodu iz enega v drug mesec).

Upravičenec je za čas sobivanja upravičen do nadomestila **v višini 80 % od osnove po ZZVZZ od prvega delovnega dne v breme ZZZS**. Znesek izplačanega nadomestila plače **delodajalec refundira**, tako da pri ZZZS vloži zahtevek za refundacijo z **razlogom "16-sobivanje z otrokom"** h kateremu priloži potrdilo bolnišnice ali zdravilišča.

Vnos nadomestila zaradi pravice do sobivanja

1 V meniju **Plače > Obračun plač**,

2

na **drugem koraku** obračuna plače, pri delavcu izberemo **Vrsto izplačila**

> Sobivanje z otrokom, kjer vnesemo:

- število ur,
- datum od (v mesecu obračuna plače),
- datum do (v mesecu obračuna plače),
- datum prve zadržanosti in

- leto osnove (gre za osnovo iz preteklega leta za izračun refundacij).

Dodajanje obračunske vrstice

Vrsta izplačila:	Sobivanje z otrokom	▼
Število enot:	0	ur
Datum od:		📅
Datum do:		📅
Datum prve zadržanosti:		📅
Leto osnove:	2022	✕ ▼ + ✎

✓ Potrdi **✕ Opusti**

3 Vnos podatkov **potrdimo**.

4

Program bo zmanjšal:

- **ure rednega dela** in **ure dodatka na delovno dobo**,
- število dni za **prevoz na delo** in število dni za **prehrano na delu**.

5 Po končanem vnosu, podatke za obračun plače **shranimo** in nadaljujemo z obračunom plač.

Več o izračunu urne postavke za refundacijo preberite [tukaj](#).

Kaj program pripravi?

- Plačilno listo s prikazanim podatkom glede vrste izplačila.
- Plačilne naloge.
- REK-O obrazec z vrsto dohodka **1001** in v analitičnem delu REK obrazca vpiše v polje **P01b** in **M02** znesek obračunanega nadomestila plače.
- **Zahtevek za refundacijo - sobivanje**, v katerem polni **razlog zadržanosti 16** in urna postavka za nadomestilo znaša 80% osnove iz ZZVZZ, z upoštevanjem spodnjega in zgornjega limita iz ZZVZZ (enako kot pri obračunu nadomestila za razlog zadržanost 06 - nega).